

Ministru kabineta noteikumi Nr. 156

Rīgā 2024. gada 5. martā (prot. Nr. 10 33. §)

Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā "Zivju dzīvotņu kvalitātes uzlabošana"

Izdoti saskaņā ar [Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 5. panta](#) ceturto un septīto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu ar Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu saistītā darbības veidā "Zivju dzīvotņu kvalitātes uzlabošana" (turpmāk – pasākums) saskaņā ar:

1.1. Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 7. jūlija Regulu (ES) [2021/1139](#), ar ko izveido Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un groza Regulu (ES) 2017/1004 (turpmāk – regula [2021/1139](#));

1.2. Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) [2021/1060](#), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (turpmāk – regula [2021/1060](#));

1.3. Komisijas 2022. gada 19. janvāra Īstenošanas regulu (ES) [2022/79](#), ar ko nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) [2021/1139](#) piemērošanas noteikumus attiecībā uz darbības līmeņa īstenošanas datu reģistrēšanu, nosūtīšanu un izklāstu (turpmāk – regula [2022/79](#));

1.4. Komisijas 2022. gada 29. jūnija Deleģēto regulu (ES) [2022/2181](#), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) [2021/1139](#) par Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu papildina attiecībā uz atbalsta pieteikumu (turpmāk – regula [2022/2181](#)).

2. Pasākuma mērķis atbilst regulas [2021/1139 14. panta](#) 1. punkta "f" apakšpunktā ietvertajam konkrētajam mērķim un [25. panta](#) 1. punkta nosacījumiem.

3. Atbalstam piesakās, projekta iesniegumu vērtē un atlasa, lēmumu par projekta apstiprināšanu pieņem, projektu īsteno, publisko finansējumu pieprasa un izmaksā, projektu uzrauga un finanšu korekcijas piemēro atbilstoši normatīvajiem aktiem par

valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai, ciktāl tie nav pretrunā ar šiem noteikumiem.

II. Atbalsta saņemšanas nosacījumi

4. Atbalsta pretendents (turpmāk – pretendents) ir:

4.1. pašvaldība;

4.2. valsts pārvaldes iestāde;

4.3. zinātniskais institūts;

4.4. biedrība;

4.5. fiziska vai juridiska persona, kas ir zivju migrācijas šķēršļa īpašnieks vai lietotājs;

4.6. Latvijas plānošanas reģions.

5. Pasākumā tiek atbalstītas darbības Daugavas, Gaujas, Lielupes un Ventas upes baseinu apgabalu apsaimniekošanas un plūdu riska pārvaldības plānos 2022.–2027. gadam identificētajos prioritārajos zivju migrācijas šķēršļos.

6. Pasākuma īstenošanas vieta ir Latvijas teritorija.

7. Ja nekustamais īpašums, kurā paredzēts īstenot projektu:

7.1. ir pretendenta īpašumā vai lietošanā, īpašumtiesības apliecina ieraksts zemesgrāmatā, bet, ja nekustamais īpašums nav pretendenta īpašumā, par to zemesgrāmatā ir reģistrēts ilgtermiņa nomas līgums vai zemesgrāmatā ierakstītas apbūves tiesības vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas, ja paredzēta jaunas būves būvniecība, būves ierīkošana, pārbūve, novietošana, atjaunošana vai nojaukšana vai stacionāro pamatlīdzekļu uzstādīšana;

7.2. ir uz valsts vai pašvaldības īpašumā esošas zemes, attiecīgais īpašums ir pretendenta valdījumā vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas;

7.3. ir valsts vai pašvaldības īpašumā vai valdījumā, pretendents ir patapinājuma līgums, kas noslēgts vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas.

8. Ja šo noteikumu [7. punktā](#) minētais nekustamais īpašums vai tā daļa nav pretendenta īpašumā, lietošanā vai valdījumā vai valsts vai pašvaldības īpašumā vai valdījumā, par projekta īstenošanu ir panākts saskaņojums ar nekustamā īpašuma īpašnieku vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas.

9. Ja, sarindojot projektu iesniegumus atbilstoši šo noteikumu [pielikumā](#) minētajiem projektu atlases kritērijiem, to punktu skaits ir vienāds, priekšroka saņemt publisko finansējumu ir pretendents par projektu zivju migrācijas šķērslī, kuram ir augstāks individuālais rangs no zivju resursu viedokļa atbilstoši valsts zinātniskā institūta "Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR"" (turpmāk – institūts "BIOR") tīmekļvietnē pieejamajai informācijai.

10. Pretendents projekta iesniegumā norāda ar projekta īstenošanu sasniedzamo regulas [2021/1139 1. pielikumā](#) minēto rezultātu rādītāju CR 10 – darbību skaitu.

11. Pretendents projektu sāk īstenot sešu mēnešu laikā pēc dienas, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu. Ja projektā paredzēta jaunas būves būvniecība, būves ierīkošana, pārbūve, novietošana, atjaunošana vai nojaukšana, pretendents projektu sāk īstenot deviņu mēnešu laikā pēc tam, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

12. Šo noteikumu [11. punktā](#) minēto prasību uzskata par ievērotu, ja pretendents ir izpildījis vienu no šādiem nosacījumiem:

12.1. ir informējis Lauku atbalsta dienestu par uzsāktās būvniecības lietas numuru Būvniecības informācijas sistēmā un tajā ievietota noformēta papildināta būvatļauja ar būvvaldes atzīmi par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi;

12.2. ir uzsācis projektā plānotās darbības, par kurām ir veikta apmaksā vismaz 10 procentu apmērā no kopējām projekta attiecināmajām izmaksām;

12.3. ir samaksājis avansu vismaz 10 procentu apmērā no kopējām projekta attiecināmajām izmaksām.

13. Publiskā atbalsta apmērs ir 100 procentu no attiecināmajām izmaksām.

III. Attiecināmās un neattiecināmās izmaksas

14. Pasākumā ir noteiktas šādas attiecināmās izmaksas par darbībām šo noteikumu [5. punktā](#) minētajos identificētajos prioritārajos zivju migrācijas šķēršļos:

14.1. institūta "BIOR" tīmekļvietnē publicētajā zivju migrācijas šķēršļu datubāzē norādīto risinājumu izmaksas par:

14.1.1. šķēršļa nojaukšanu un upes atjaunošanu;

14.1.2. šķēršļa daļēju nojaukšanu;

14.1.3. transportbūves pārbūvi, lai nodrošinātu zivju migrāciju;

14.1.4. aizvaru izņemšanu un mākslīgās straujteses izveidi;

14.1.5. novadbūves pazemināšanu un mākslīgās straujteses izveidi;

14.1.6. dabiskā zivju ceļa izveidi;

14.1.7. tehniskā zivju ceļa izveidi;

14.2. izmaksas par šo noteikumu [17.2.](#) un [22.2. apakšpunktā](#) minēto institūta "BIOR" atzinumu;

14.3. ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu saistītās izmaksas (tajā skaitā būvprojektēšanas, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības izmaksas, juridisko pakalpojumu izmaksas, tehniski ekonomiskā pamatojuma un sabiedrības informēšanas izmaksas), kas nepārsniedz septiņus procentus no šo noteikumu [14. punktā](#) minētajām attiecināmajām izmaksām.

15. Pasākumā ir noteiktas šādas neattiecināmās izmaksas:

15.1. procentu maksājumi, maksa par naudas pārskaitījumiem, valūtas maiņas komisijas maksājumi un valūtas kursa svārstību dēļ radušies zaudējumi;

15.2. naudas sodi, līgumsodi un tiesas prāvu izmaksas;

15.3. izmaksas par tādu apakšlīgumu slēgšanu, kuri mākslīgi un nepamatoti palielina projekta izmaksas un kuros samaksa ir noteikta procentos no kopējām projekta izmaksām;

15.4. izmaksas, kas saistītas ar jebkuru piegādi, pakalpojumu vai darbu, par kuru nav īstenota atbilstoša iepirkuma procedūra saskaņā ar normatīvajiem aktiem par iepirkuma procedūras piemērošanu;

15.5. esošo būvju uzturēšanas izmaksas;

15.6. apkārtējās teritorijas labiekārtošanas izmaksas, izņemot teritorijas sakopšanas izmaksas, ko tiešā veidā ietekmējusi [14.1. apakšpunktā](#) minētā risinājuma īstenošana;

15.7. tehniskās apkopes, rezerves daļu un ekspluatācijas izdevumi;

15.8. personāla atlīdzība;

15.9. nodokļi un nodevas, izņemot pievienotās vērtības nodokli, atbilstoši regulas [2021/1060 64. panta](#) 1. punkta "c" apakšpunkta "i" un "ii" apakšpunktam;

15.10. transportlīdzekļu iegādes izmaksas un izmaksas par vispārējas nozīmes transportlīdzekļiem;

15.11. izmaksas, kas radušās pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, izņemot šo noteikumu [14.3. apakšpunktā](#) minētās izmaksas;

15.12. zivju, vēžveidīgo un mīkstmiešu iegādes izmaksas;

15.13. citas izmaksas vai izdevumi par darbībām, kuri nav attiecināmi saskaņā ar regulas [2021/1139 13. pantu](#).

16. Izmaksas, kas pēc Lauku atbalsta dienesta novērtējuma pārsniedz vidējās izmaksas, un nepabeigto darbu izmaksas uzskata par neattiecināmajām izmaksām.

IV. Pieteikšanās kārtība, iesniedzamie dokumenti un publiskā finansējuma pieprasīšanas papildu nosacījumi

17. Lai pieteiktos atbalstam, pretendents saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā iesniedz šādus dokumentus:

17.1. projekta iesniegumu, kurā norāda:

17.1.1. informāciju par pretendentu projekta iesnieguma iesniegšanas mēneša pirmajā datumā:

17.1.1.1. darbības aprakstu;

17.1.1.2. raksturojošos rādītājus;

17.1.1.3. ražošanas ēkas un būves, tehniku un iekārtas, kurām ir saistība ar projektu;

17.1.1.4. saņemto publisko finansējumu;

17.1.2. informāciju par projektu:

17.1.2.1. projekta mērķi;

17.1.2.2. projekta aprakstu, ietverot arī izvēlēto risinājumu atbilstoši šo noteikumu [14.1. apakšpunktam](#);

17.1.2.3. projekta īstenošanas vietu;

17.1.2.4. rezultātu rādītāju saskaņā ar šo noteikumu [10. punktu](#);

17.1.2.5. projekta kopējās un attiecināmās izmaksas;

17.1.2.6. neattiecināmās izmaksas;

17.1.2.7. aprakstu par projekta ietekmi uz apkārtējo vidi;

17.1.2.8. projekta atlases kritēriju punktu skaitu;

17.1.2.9. projekta finansējumu;

17.1.2.10. projekta īstenošanu ietekmējošus iespējamus riska faktoros (pašnovērtējumu), tostarp saistībā ar sabiedrības viedokli (ja attiecināms);

17.1.3. informāciju saskaņā ar regulu [2022/79](#);

17.2. institūta "BIOR" atzinumu par plānoto darbību atbilstību izvēlētajam šo noteikumu [14.1. apakšpunktā](#) minētajam risinājumam kopā ar šo noteikumu [20.](#)

[punktā](#) minēto informāciju par Būvniecības informācijas sistēmā uzsāktās būvniecības lietas numuru (ja attiecināms);

17.3. pretendenta deklarāciju;

17.4. iepirkuma procedūru apliecinājošus dokumentus;

17.5. zemesgrāmatā reģistrēta ilgtermiņa nomas līguma kopiju vai informāciju par zemesgrāmatā ierakstītām apbūves tiesībām vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas par nekustamo īpašumu, kurā, īstenojot projektu, paredzēts uzstādīt stacionāros pamatlīdzekļus, ja īpašums tiek nomāts;

17.6. nomas līgumu, ja pretendents nomā nekustamo īpašumu, kurā paredzēts īstenot projektu. Ja projektu neīsteno nekustamā īpašuma īpašnieks un par attiecīgo īpašumu nav iespējams noslēgt nomas līgumu, pretendents nomas līguma vietā iesniedz saskaņojumu ar nekustamā īpašuma īpašnieku vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesnieguma iesniegšanas dienas par projektā plānoto darbu izpildi.

18. Papildus šo noteikumu [17. punktā](#) minētajiem dokumentiem iesniedz:

18.1. šo noteikumu [4.1.](#), [4.2.](#) un [4.3. apakšpunktā](#) minētais pretendents – institūcijas lēmumu par piedalīšanos projektā un visām saistībām, kas attiecas uz projekta īstenošanu, norādot projekta kopējās izmaksas un finansēšanas avotus;

18.2. šo noteikumu [4.4. apakšpunktā](#) minētais pretendents – biedrības valdes apstiprinātu lēmumu par projekta īstenošanu un visām saistībām, kas attiecas uz projekta īstenošanu, norādot projekta kopējās izmaksas, finansēšanas avotus un biedrības biedru sarakstu;

18.3. šo noteikumu [4.6. apakšpunktā](#) minētais pretendents – plānošanas reģiona lēmumu par projekta īstenošanu un visām saistībām, kas attiecas uz projekta īstenošanu, norādot projekta kopējās izmaksas un finansēšanas avotus.

19. Lai pieteiktos atbalstam, pretendents ir izpildījis šādus nosacījumus un informējis par to izpildi Lauku atbalsta dienestu:

19.1. par jaunas būves būvniecības, būves atjaunošanas, būves ierīkošanas, būves nojaukšanas un pārbūves projektiem atbilstoši plānotajai būvniecības iecerei un būvju grupai Būvniecības informācijas sistēmā ir pieejama informācija par sagatavoto tehnisko dokumentāciju saistībā ar būvniecības procesu;

19.2. saņemti Valsts vides dienesta tehniskie noteikumi vai atzinums, ka projektā paredzētajām darbībām nav nepieciešami tehniskie noteikumi, vai veikts ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums, vai saņemts Valsts vides dienesta lēmums par to, ka projektā paredzētajām darbībām nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums vai nav būtiskas ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), vai saņemts Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par projektā paredzēto

darbību ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu. Ja plānota būvniecība, informāciju par minēto dokumentu iegūšanu var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc lēmuma spēkā stāšanās par projekta iesnieguma apstiprināšanu vai kopā ar tehnisko projektu.

20. Pretendējot uz finansējumu jaunai būvniecībai, būves ierīkošanai, pārbūvei, novietošanai, atjaunošanai un nojaukšanai, būvmateriālu vai stacionāro iekārtu un to aprīkojuma iegādei atbilstoši būvniecības iecerei, pretendents, iesniedzot projekta iesniegumu vai sešu mēnešu laikā pēc tam, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, informē Lauku atbalsta dienestu par Būvniecības informācijas sistēmā uzsāktās būvniecības lietas numuru un sagatavoto tehnisko dokumentāciju par būvniecības procesu. Iepirkuma dokumenti, kas saistīti ar būvniecības izmaksām, ir sagatavoti kopā ar projekta iesniegumu vai sešu mēnešu laikā pēc tam, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc iepirkuma procedūras pabeigšanas. Informāciju par papildinātu būvatļauju ar būvvaldes atzīmi par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi pretendents Lauku atbalsta dienestā iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai deviņu mēnešu laikā pēc tam, kad stājies spēkā lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

21. Pasākumā atbalstu uz konkrētu laikposmu nepiešķir pretendētājam, kam ir pārkāpumi saskaņā ar regulas [2021/1139 11. pantu](#) un regulu [2022/2181](#).

22. Kopā ar pēdējā maksājuma pieprasījumu pretendents iesniedz:

22.1. pārskatu par projekta īstenošanas rezultātiem, kā arī informāciju par šo noteikumu [10. punktā](#) minēto rezultātu rādītāju;

22.2. institūta "BIOR" atzinumu par projektā īstenoto darbu atbilstību projektā plānotajām darbībām šo noteikumu [14.1. apakšpunktā](#) minētā risinājuma nodrošināšanai. Ja pretendents neiesniedz minēto atzinumu, Lauku atbalsta dienests tam neizmaksā publisko finansējumu.

23. Projekta uzraudzības periods ir pieci gadi, un visā uzraudzības periodā tiek nodrošināta tā uzturēšana atbilstoši projekta mērķim.

Ministru prezidente *E. Siliņa*

Zemkopības ministrs *A. Krauze*

Pielikums

Ministru kabineta

2024. gada 5. marta

noteikumiem Nr. 156

Projektu atlases kritēriji

Nr. p. k.	Kritērijs	Kritērija apraksts	Punktu skaits kritērijā	Maksimāli iespējamais punktu skaits
1.	Šķēršļa atrašanās uz prioritārajiem zivju ūdeņiem, kas noteikti normatīvajos aktos par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti	Šķērslis atrodas lašveidīgo zivju ūdeņos vai robežojas ar lašveidīgo zivju ūdeņiem	10	10
		(bet ne šķēršļa tiešā tuvumā) ir noteikta par lašveidīgo zivju ūdeņiem	5	
		Šķēršļa tuvumā ūdeņiem nav nekāda statusa, bet upe kā tāda kaut kur citur ir noteikta par karpveidīgo zivju ūdeņiem	3	
2.	Šķēršļa atrašanās upē, ko nedrīkst aizsprostot saskaņā ar normatīvajiem aktiem par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādu mehāniskus šķēršļus	Šķērslis atrodas posmā, kas norādīts minētajos normatīvajos aktos	10	10
		Upe, uz kuras atrodas šķērslis, ir norādīta minētajos normatīvajos aktos, bet ne posmā, kurš norādīts minētajos normatīvajos aktos un kurā ir šķērslis	5	
3.	Projektā plānotie risinājumi	Šķēršļa nojaukšana un upes atjaunošana, šķēršļa daļēja nojaukšana vai	40	40

	transportbūves pārbūve, lai nodrošinātu zivju migrāciju		
	Aizvaru izņemšana un mākslīgās straujteses izveide vai novadbūves pazemināšana un mākslīgās straujteses izveide	30	
	Dabiskā zivju ceļa izveide	17	
	Tehniskā zivju ceļa izveide	1	
4.	Šķērslis atrodas <i>Natura 2000</i> teritorijā	15	15
5.	Projektā iekļauti vismaz divi šķēršļi, kas atrodas attiecīgajā upē	15	15
Kopā			90
Minimālais punktu skaits, lai pretendētu uz atbalstu, ir 20 punktu.			